

BD300 - Nederlands als gemeenschappelijke taal

Actieplannen

AP3000 - Nederlandse taal promoten en stimuleren

Acties

A30000 Bekijken hoe de toeleiding naar Nederlandse lessen kan opgevolgd en versterkt worden

Het leren van de Nederlandse taal is één van de sleutels tot integratie. Wij zetten sterk in op het toeleiden van onze anderstalige inwoners naar de Nederlandse taallessen (o.a. via het onthaalbeleid i.s.m. een externe partner) en oefenkansen Nederlands (bv. Babelonië). De doelstelling is om zoveel mogelijk anderstalige inwoners naar het aanbod 'Nederlands als tweede taal (NT2)' te krijgen. Een aantal zaken zijn hierin belangrijk: goed geïnformeerde medewerkers die actief doorverwijzen, duidelijke en heldere informatie beschikbaar stellen voor onze anderstalige inwoners, een voldoende groot aanbod NT2 in de regio en een positief en stimulerend klimaat met betrekking tot de Nederlandse taal. Op elk van deze aspecten zullen wij inspanningen leveren.

Naast onze eigen acties om mensen toe te leiden naar de Nederlandse les, kunnen we als lokaal bestuur ook vanuit onze regierol op het Woonoverleg externe partners mobiliseren hier iets te bewegen. Zo moeten huurders van sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) en sociale verhuurkantoren (SVK's) een bewijs van inspanningsverbintenis tot het aanleren van de Nederlandse taal voorleggen binnen het jaar. Op het Woonoverleg kan gevraagd worden naar de acties die de SHM's en SVK's hiervoor uitwerken om deze huurders hierin te ondersteunen.

Status

In uitvoering

Stand van zaken (toelichting)

Via verschillende manieren wordt aan taalpromotie gewerkt:

- De **toeleider van vzw PIN** zet sterk in op de toeleiding naar de Nederlandse taallessen in de onthaalgesprekken. Er is voldoende duidelijk promotiemateriaal aanwezig, zoals de meertalige brochure 'Nederlands leren en oefenen in Denderleeuw' en de kaartjes om toe te leiden naar de contactpunten NT2 van het Agentschap Integratie en Inburgering. Onze toeleider schrijft nieuwe inwoners bij het eerste onthaalgesprek in voor een taaltest bij het Agentschap Integratie en Inburgering of leidt toe naar NT2 lessen en bijeenkomsten oefenkansen Nederlands.
- **Babelonië** wordt twee maal per week georganiseerd en kent doorgaans een goede opkomst (15 tot 30 deelnemers per sessie). De sessies werden een tijdlang digitaal georganiseerd omwille van corona en ondertussen werd er een vast digitaal lesaanbod ontwikkeld. Sinds het voorjaar van 2022 gaan de lessen terug fysiek door in Denderleeuw.
- We zetten ook **andere partners in als toeleiders** naar het Nederlandse taalaanbod: we zorgen dat de buurtwerkers goed op de hoogte zijn en betrekken de scholen. Samen gaan we op zoek naar extra laagdrempelige oefenkansen.
- Specifiek voor de nieuwe **Oekraïense vluchtelingen** heeft het OCMW in juni 2022 (tijdelijk) een **buddy** aangeworven die deze doelgroep warm maakt voor onze Nederlandse taal en de nodige inschrijvingen verzorgt.
- Vanuit onze intergemeentelijke samenwerking GBO werden middelen vergaard voor de inzet van een **GBO-coördinator specifiek voor Oekraïense vluchtelingen**. Voor Denderleeuw betekent dit een inzet van een halve dag per week vanaf september 2022.

Tijdens de eerste helft van 2023 is de toeleider van Pin vzw begonnen met alle mensen die ze vorig jaar gesproken heeft, opnieuw te contacteren. Zo wil de vzw nagaan hoeveel mensen er effectief gestart zijn met de taallessen en wat de mogelijke drempels waren waardoor ze (nog) niet gestart zijn met Nederlandse taallessen.

Verder wordt er ook actief nagedacht over het opstarten van extra oefenkansen. We kijken momenteel naar initiatieven die andere gemeenten hebben opgestart en gaan na welk initiatief een meerwaarde zou kunnen zijn voor Denderleeuw. In de tweede helft van het jaar willen we concreter inzetten op het uitdenken en uitwerken van deze extra oefenkansen.

2020 2021 2022 2023 2024 2025

Aantal personen uit Denderleeuw die een inburgeringscontract hebben afgesloten	59	64	43
Mensen die verplicht zijn tot inburgering	63%	59%	52%
Rechthebbenden (dus niet verplicht)	37%	41%	48%

Noot: een inburgeringscontract houdt in dat de persoon zich engageert om een cursus 'maatschappelijke oriëntatie' en lessen Nederlands op hun niveau te volgen met hulp van een persoonlijke trajectbegeleider.

	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Aantal cursisten Nederlands leren uit Denderleeuw bij Ligo (Centrum voor Basiseducatie)	75	85	58 over 2022		
Aantal cursisten Nederlands leren uit Denderleeuw bij CVO Pro (Centrum voor Volwassenenonderwijs)	209	220	cijfers nog niet gekend		

Stand van zaken (indicator)

Tijd

Tijd (indicator)

Geld

Geld (indicator)

A30001 Jaarlijks overleg organiseren rond het Nederlands taalaanbod met alle partners om vraag en aanbod te optimaliseren

De partners voor Denderleeuw voor het aanbod NT2 zijn de aanbieders van de taallessen enerzijds (CVO Pro en Leerpunt Zuid-Oost-Vlaanderen) en anderzijds de doorverwijzers, het Agentschap voor Inburgering en Integratie, onze toeleider en onze coördinator Samenleven. Het is belangrijk dat al deze spelers elkaar kennen, elkaars aanbod en manier van werken. Al deze partners houden ook cijfers bij en in functie van opvolging en monitoring, worden deze cijfers ook 1X per jaar aan elkaar gepresenteerd om dan te bekijken wat beter kan, waar er hiaten zijn en wat nog beter kan opgevolgd worden.

Status

In uitvoering

Stand van zaken (toelichting)

Op 13 februari 2023 was er een overleg met onze partners, o.a. volgende zaken werden besproken:

- Voor Oekraïeners uit Denderleeuw: succes qua aanmeldingen en inschrijvingen op de wachtlijst: op 2 na is iedereen ingeschreven voor de Nederlandse les)
- Het CVO nodigde Duo for a job uit op hun cursussen met als doel daar mensen in te schrijven voor dit traject. Voorwaarden: min niveau 4, niet EU, tot 30 jaar, ... Helaas komt niemand in hun cursussen nu in aanmerking. De info-verspreiding gebeurt dus wel maar er is weinig match.
- Wereldmama's als nieuwe oefenkans werkt goed in steden, maar komt moeilijk van de grond in Denderleeuw. Na de Paasvakantie maakte dit nieuwe project een goeie doorstart en mochten we eind juni afsluiten met een 11-tal mama's. We bekijken hoe we in het najaar nog meer mensen kunnen betrekken en of de huidige formule dient te worden bijgestuurd.
- Verplichte inburgering: vanaf september 2023 moeten verplichte inburgeraars betalen voor hun cursussen (180€). Het Agentschap Integratie en Inburgering verzamelt info en maakt over aan de OCMW's.
- In 2022 waren er 24 verplichte inburgeraars in Denderleeuw. Aanbod tewerkstelling (vrijwilligerswerk), aanbod Nederlandse stageplaats, aanbod buddy's (traject taalstage van Ligo) te bekijken.

Volgend overleg gepland op 23 oktober 2023.

Stand van zaken (indicator)

Tijd

Tijd (indicator)

Geld

Geld (indicator)

A30002 Vorming organiseren voor personeel in de vakantieopvang om het Nederlands als speeltaal te stimuleren

De zomervakantie is een lange periode waarin heel wat kinderen deelnemen aan ons aanbod. Denk maar aan onze speelpleinwerking, sportkampen of vakantieopvang via de dienst Opvoeden. Voor anderstalige kinderen zijn deze opvangmogelijkheden ook een kans om Nederlands te praten tijdens de lange zomervakantie. De ongedwongen sfeer op de speelpleinwerking of andere vakantieopvang schept kansen om het Nederlands als speeltaal (nog) beter te gaan beheersen. Het is dan ook belangrijk dat monitoren en begeleiders van onze vakantieopvang hiervan bewust zijn en er ook bewust(er) mee omgaan. Er zijn heel veel verschillende moedertalen aanwezig en Nederlands wordt dan bij uitstek de gemeenschappelijke speeltaal. Als daar aandacht voor is, zullen deze kansen ook ten volle benut worden. Om onze begeleiders in de vakantieopvang hiervan bewust(er) te maken, zullen we vorming en workshops organiseren.

Status

Uitgevoerd

Stand van zaken (toelichting)

Via de subsidie "Taalstimulerende activiteiten Nederlands in de schoolvakanties en de buitenschoolse opvang voor kinderen en jongeren", wierven we een **taalcoach** aan voor het schooljaar 2021-2022.

- In 2021 werd vooral de focus gelegd op observatie en analyse van de huidige omgang met anderstalige kinderen in de buitenschoolse opvang, het volgen van vormingen voor de taalcoach zelf en het ontwikkelen van een thema-spel om de Nederlandse taal in de

kinderopvang in te bedden. Een eerste uitleg werd gegeven aan de kinderbegeleiders en de coördinatoren en een aantal taalspelletjes werden kant-en-klaar uitgewerkt en toegelicht.

- Voor de kindbegeleiders van de BKO werd een vorming via het Agentschap Inburgering en Integratie ingericht op 12 en 17 mei 2022; voor de monitoren van de speelpleinwerking een vorming van de Vlaamse dienst Speelpleinwerking op 14 mei 2022.

De taalcoach ging jammer genoeg uit dienst midden maart 2022. Een draaiboek, kijkwijzer, poster, bundel spelletjes, themadozen, enz. werden opgemaakt. De taken van de taalcoach worden sinds september 2022 opgenomen door de nieuw aangeworven **pedagogisch coach bij het Huis van het Kind**, zij het wel minder intensief gezien dit wordt opgenomen naast het bestaande takenpakket.

De pedagogisch coach startte midden 2023 met een opleiding 'werken aan een taalbeleid in BKO'. Deze opleiding zal verder lopen tijdens de rest van 2023, bedoeling is hier heel concreet aan de slag te gaan met het taalbeleid. In de buitenschoolse kinderopvang is het de bedoeling dat 'taal' bewust verwerkt wordt in hun themadozen.

De pedagogisch coach zat in mei 2023 samen met de nieuwe jeugdconsulent om na te denken over taalstimulering in de speelpleinwerking. Een tweetal sessies werden door de pedagogisch coach opgenomen met de animatoren. Een evaluatie hiervan volgt nog.

Stand van zaken (indicator)

Tijd

Uitgesteld

Tijd (indicator)

Geld

Geld (indicator)

Actieplannen

AP3001 - Taalbeleid implementeren in onze gemeente

Acties

A30010 Intern communiceren en opvolgen van een taalbeleid en medewerkers versterken in het communiceren met anderstalige inwoners

De meertalige realiteit bij de inwoners van Denderleeuw maakt een taalbeleid binnen onze diensten noodzakelijk. Hoe gaan we om met de meertalige realiteit, hoe zorgen we ervoor dat taal onze kwalitatieve dienstverlening zo weinig mogelijk in de weg staat, waar kunnen we ondersteunende tools ontwikkelen die de communicatie met anderstalige inwoners vergemakkelijken, etc.? Met een antwoord op deze vragen kunnen we komen tot een breed gedragen taalbeleid met taalafspraken voor medewerkers op al onze diensten. Naast de implementatie hiervan zal er ook sterk ingezet worden op vorming en training voor medewerkers in het communiceren met anderstalige inwoners.

Status

In uitvoering

Stand van zaken (toelichting)

Het schepencollege en het vast bureau hebben de **visie op taal en het beslismodel voor medewerkers** reeds in 2020 goedgekeurd. De praktische uitrol gebeurde echter door diverse omstandigheden nog niet. December 2021 werden stappen gezet om de uitrol van het beslismodel en

het opmaken van praktisch ondersteuningsmateriaal via consultancy te verwezenlijken. Het college besliste deze outsourcing in het najaar van 2022 te voorzien. Jammer genoeg vond vzw De Rand geen ruimte meer in hun activiteiten om deze ondersteuning voor Denderleeuw te voorzien. Diensten Organisatie, Burgerzaken en Welzijn staken daartoe zelf de hoofden bij elkaar, wonnen advies in bij het Agentschap Integratie en Inburgering, toetsten het nieuwe beslismodel af aan dat van een paar omliggende gemeenten/steden en bespraken hun ondersteunend materiaal.

In juni 2023 kwam de **werkgroep taalbeleid** samen als vertegenwoordiging vanuit de diensten die het vaakst in aanraking komen met taalbarrières. Tijdens deze bijeenkomst werd het beslismodel voorgesteld en gevraagd naar de praktische haalbaarheid. Alle deelnemers reageerden positief. Een aantal suggesties werden meegenomen.

Daarnaast werden een aantal voorstellen gedaan voor ondersteunend materiaal. De deelnemers zagen een meerwaarde in het gebruik van een soort van placemat die de voornaamste documenten of vragen waarmee ze te maken krijgen visueel zou ondersteunen. Deze vraag zal verder in 2023 teruggekoppeld worden naar de diensten om de meest gestelde vragen uit te werken waarna de dienst Communicatie aan de slag kan gaan om dit te concretiseren. Bedoeling is om begin 2024 dit materiaal actief te kunnen gebruiken.

Een derde onderwerp tijdens de werkgroep was het uittesten van vertaalapps en een vertaalcomputer. Ook dit werd positief ontvangen. Veel inwoners gebruiken immers reeds een vertaalapp. Voor het gebruik van de app/het toestel zal de komende maanden een aantal richtlijnen uitgewerkt worden.

In juni 2023 werd ook opnieuw samen gezeten met het Agentschap Integratie en Inburgering om input te krijgen voor de verdere uitwerking van ons taalbeleid. Het model zal nog worden voorgelegd aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Stand van zaken (indicator)

Tijd

Uitgesteld

Tijd (indicator)

Geld

Geld (indicator)

A30011 Uitwerken taalcampagne om inwoners te sensibiliseren

Een intern taalbeleid met taalafspraken voor medewerkers kan alleen maar werken als we dit ook communiceren naar al onze inwoners, verenigingen en partners. Het duidelijk communiceren van onze afspraken rond taal, de zaken waar wij inspanningen leveren en wat wij verwachten, zal op termijn heel wat frustraties wegnemen, zowel bij het personeel als bij onze inwoners. We hopen onze inwoners op dit vlak te sensibiliseren met een positieve en stimulerende taalcampagne.

Status

In onderzoek

Stand van zaken (toelichting)

Met onze taalcampagne is het de bedoeling extern te communiceren over onze visie op taal en ons beslismodel (zie ook A30010). Via een campagne maken we burgers duidelijk wat de taalafspraken zijn, welke inspanningen we vragen van inwoners en welke inspanningen we zelf leveren. O.a. de coronacrisis en het tijdelijk ontbreken van een inclusieambtenaar heeft de uitvoering van deze actie vertraagd. Bovendien is deze actie een gevolg van het opstarten van het taalbeleid intern in onze organisatie. In het voorjaar van 2023 werd er gewerkt rond de heropstart van het taalbeleid. Dit zal de

komende maanden gefinaliseerd worden en begin 2024 geïmplementeerd worden. Dan zal ook een taalcampagne uitgewerkt worden. Wel werd er al een eerste aanzet gegeven en een ontwerp gemaakt dat in de gemeentelijke gebouwen kenbaar kan maken dat Denderleeuw Nederlandstalig gebied is en dat we onze inwoners graag in het Nederlands zullen verder helpen.

Stand van zaken (indicator)

Tijd

Tijd (indicator)

Geld

Geld (indicator)

